



սովորված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԽ որոշմով

2012թ. մարտի 7-ի թիվ 5/5 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ առողջապահության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2011 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 5.2 կետը, Վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2011 թվականի հոկտեմբերի 10-ի թիվ 26/2 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման արդյունավետության և ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանության ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարմանն ու օգտագործմանն ուղղված աշխատանքները, գործարքներն ու ընթացակարգը:

Վերահսկողության օբյեկտ(ներ)ը՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարությունը, այդ թվում համակարգում գործող ընկերություններ:

Վերահսկողության ծավալը՝ Վերահսկողությունն ընդգրկել է նախարարությանը պետական բյուջեից 2009-2010թթ. և 2011թ. 9 ամիսներին հատկացված միջոցները, ըստ հետևյալ ծրագրերի՝

- Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական, հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց¹
- Ներդրումներ՝ առողջապահական կազմակերպություններում բժշկական սարքավորումների և շտապ օգնության մեքենաների ձեռքբերման համար
- Հայաստանի Հանրապետությունում Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագրի ուժեղացում
- Զորակոչային և նախագորակոչային տարիքի անձանց փորձաքննության և բժշկական օգնության ծառայություններ
- Հիգիենիկ և հակահամաճարակային փորձագիտական ծառայություններ
- Հիգիենիկ-հակահամաճարակային ծառայության գծով պետական պատվեր
- Դժվարամատչելի ախտորոշիչ հետազոտություններ
- Հաշմանդամ երեխաների օրթեզների և կորսետների պատրաստման ծառայություններ
- Առողջապահության համակարգի գործունեության զանգվածային տեղեկատվության ծառայություններ
- Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագիր
- Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ի հակազդման ազգային ծրագրին աջակցություն ծրագիր
- ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդ

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 15.11.2011 – 16.12.2011թթ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2009 թվականի հունվարի 1-ից մինչև ստուգման իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև՝ համապատասխանության և ֆինանսական վերահսկողության տեսակները:

¹Այս ծրագրով 2009թ.-ին ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցների նկատմամբ ՀՀ վերահսկիչ պալատը վերահսկողություն իրականացրել է 2009թ.-ին

Դիտարկման փուլում վերահսկվող օբյեկտից պահանջվել և ստացվել է անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝ Վերահսկիչ պալատի տարեկան ծրագրով սահմանված թեմայի վերաբերյալ:

Ստուգման փուլում ապացույցների ստացման մեթոդներից կիրառվել են փաստաթղթերի ստուգման, ընթացակարգի և գործընթացի ուսումնասիրության, հարցման և հաշվարկման մեթոդները: Իրականացվել է ֆինանսական հաշվետվությունների և համապատասխան տեղեկատվության տարրերի միջև փոխկապակցվածության և/կամ համեմատության վերլուծություն:

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, ինչպես նաև վերլուծվել են վերահսկողության դիտարկման և ստուգման փուլերը:

Վերահսկողության արդյունքները՝

I. Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց

Ծրագրի շրջանակներում, ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին, դեղերը ձեռք են բերվել թվով 11 ընկերություններից՝ «Նատալի ֆարմ» ՍՊԸ-ից, «Նյու Ինտերնեյշնել Բիզանես Ֆարմ» ՍՊԸ-ից, «Արֆարմացիա» ՍՊԸ-ից, «Օրիենտ Ֆարմ» ՍՊԸ-ից, «Ֆեդիտա Ֆարմ» ՍՊԸ-ից, «Լամբրոն Ֆարմիմպեքս» ՍՊԸ-ից, «ՍԼՆ Ֆարմ» ՍՊԸ-ից, «Աննա-ֆարմ» ՍՊԸ-ից, «Ալֆա-Ֆարմ» ՍՊԸ-ից «Ֆարմ-Ադամա» ՍՊԸ-ից և «Ռիխտեր-Լամբրոն» ՍՊԸ-ից, որոնք բաշխվել են Երևան քաղաքի և ՀՀ մարզերի բժշկական ծառայություններ մատուցող բժշկական կազմակերպություններին, անվճար և արտոնյալ պայմաններով դեղամիջոցներ ստանալու իրավունք ունեցող բնակչությանը տրամադրելու նպատակով:

Պայմանագրերով նախատեսված ժամկետներում դեղորայքը չմատակարարելու հետևանքով ժամկետանց օրերի համար նախարարության կողմից հաշվարկվել և մատակարար ընկերություններից գանձվել է տույժ 2010թ`-ին 3,134.0 հազ. դրամի և 2011թ.-ի 9 ամիսներին `7,249.2 հազ. դրամի չափով:

Ընտրանքային կարգով կատարված ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ անվճար և արտոնյալ պայմաններում դեղամիջոցներ ստանալու իրավունք ունեցող բնակչության դեղորայքային ապահովումն իրականացվել է տեղամասային կամ ընտանեկան բժիշկների, իսկ առանձին հիվանդությունների գծով համապատասխան մասնագետների միջոցով՝ ՀՀ կառավարության 23.11.2006 թ.-ի «Անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղեր ձեռք բերելու իրավունք ունեցող բնակչության սոցիալական խմբերի և հիվանդությունների ցանկերը հաստատելու մասին» թիվ 1717-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան:

II. Ներդրումներ առողջապահական կազմակերպություններում բժշկական սարքավորումների և շտապ օգնության մեքենաների ձեռքբերման համար

2009թ.-ին «Մեդիտեք» ՍՊԸ-ի հետ կնքված թիվ ՊԱՊՁԲ-07/132-1/5 համաձայնագրի և ՇՄ-01 և ՇՄ-02 պայմանագրերի հիման վրա ՀՀ առողջապահության նախարարությունը ձեռք է բերել անդրաձայնային տեսածրիչ (սոնոգրաֆիայի սարք) և գծային շտապ բուժօգնության երկու ամենագնաց, որնք հատկացվել են «Մարալիկի ԱԿ», «Հրազդանի ԲԿ» և «Ճառագայթային բժշկության և այրվածքների գիտական կենտրոն» ՓԲ ընկերություններին:

ՀՀ կառավարության 03.06.2010թ.-ի թիվ 670-Ն, 25.11.2010թ.-ի թիվ 1541-Ն և 2010թ.-ի դեկտեմբերի 23-ի թիվ 1347-Ն որոշումներով **ՀՀ կառավարության պայիտստային ֆոնդից հատկացված գումարների հաշվին** «Մեդիտեք» ՍՊԸ-ի հետ 27.05.2010թ.-ին, 03.09.2010թ.-ին և 11.01.2011թ.-ին կնքված թիվ ՄԲԱՊՁԲ-10/7, թիվ ՄԲԱՊՁԲ-10/19 և թիվ ԱՊՁԲ-10/108, «Նատալի Ֆարմ» ՍՊԸ-ի հետ 30.11.2010թ.-ին կնքված թիվ ՄԲԱՊՁԲ-10/38, «Մեդտեխնիկա պլյուս» ՓԲԸ-ի հետ 11.07.2011թ.-ին կնքված թիվ ԱՆ-ՍՁԲԸ-2011/2 և «Զի Սթայլ» ՓԲԸ-ի հետ 07.07.2011թ. և 22.09.2011թ.-ին կնքված թիվ ԱՆ-ՍՁԲԸ-2011/1 և թիվ ԱՆ-ՍՁՄԲ-2011/2 պայմանագրերի հիման վրա ձեռք են բերվել շտապ բուժօգնության թվով 5 մեքենաներ, թվով 361 անվանում սարքավորումներ և բժշկական կահույք, որոնք հատկացվել են «Իջևանի ԲԿ», «Արմավիրի ԲԿ», «Գորիսի ԲԿ», «Արարատի ԲԿ», «Ապարանի ԲԿ», «Նոյեմբերյանի ԲԿ», «Ամասիա ԱԿ», «Տաշիրի ԲԿ», «Սևանի պոլիկլինիկա» ՓԲ ընկերություններին և ՀՀ արդարադատության նախարարության «Նուբարաշենի քրեակատարողական հիմնարկ»-ին:

Պայմանագրերով նախատեսված և փաստացի ձեռք բերված սարքավորումների ընտրանքային կարգով կատարված փաստաթղթային համադրումներից անհամապատասխանություններ չեն հայտնաբերվել:

**III. «Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագրի ուժեղացում» և
«Դեղորայքակայուն տուբերկուլյոզի կառավարման ընդլայնումը Հայաստանի
Հանրապետությունում»**

ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլյոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի (այսուհետ Գլոբալ հիմնադրամ) կողմից ֆինանսավորվել և ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից 2009-2011թթ. իրականացվել է «Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագրի ուժեղացում» և «Դեղորայքակայուն տուբերկուլյոզի կառավարման ընդլայնումը Հայաստանի Հանրապետությունում» դրամաշնորհային ծրագրերը (այսուհետ՝ Ծրագրեր):

Ծրագրերի նպատակն է բնակչությանը պաշտպանել տուբերկուլյոզի տարածման վտանգից, ապահովել տուբերկուլյոզի կանխարգելման, հայտնաբերման և բուժման միջոցառումների անընդմեջ համակարգված իրականացումը, կասեցնել հիվանդության հետագա զարգացումը, նվազեցնել հասարակության հիվանդացության հավանականությունը, մահացությունը, հաշմանդամությունը և այլն:

Ծրագրերի իրականացման նպատակով կնքված պայմանագրերի պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ընտրանքային ուսումնասիրությամբ արձանագրվել են հետևյալ խախտումները և բացթողումները՝

ՀՀ առողջապահության նախարարության և **«Առողջ և ներդաշնակ ընտանիք» ՀԿ**-ի միջև 18.09.2009թ. կնքված ծառայությունների վճարովի մատուցման թիվ ARM 506-G02-T-AG0732 պայմանագրով պատվիրված աշխատանքները պետք է ավարտվեին 16.07.2010թ.-ին: Պայմանագրային ողջ գումարը՝ 40,432.0 հազ. դրամը, դեռևս 28.12.2009թ.-ին փոխանցվել է կատարողին, սակայն առ այսօր ընդունվել է ընդամենը 15,447.0 հազ. դրամի կատարողական (14.01.2010թ.-ին): Չնայած նրան, որ պայմանագրային գումարի մնացած մասի՝ **24,964.9 հազ. դրամի** աշխատանքները նախարարության կողմից մինչ օրս չեն ընդունվել, նախարարությունը ոչ մի միջոց չի ձեռնարկվել տվյալ գումարի ետ վերադարձի ուղղությամբ:

«Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ազգային գրասենյակ» ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) 23.09.2010թ. կնքված դասընթացների կազմակերպման ծառայությունների գնման թիվ ՄԲԾՁԲ-10/19 պայմանգրի շրջանակներում պարտավորվել է կազմակերպել ազգային վերապատրաստողների վերապատրաստման 5-օրյա դասընթացներ 13 մասնակցի

համար, այնինչ անցկացրել է 3-օրյա դասընթացներ, սակայն պայմանագրային գումարը վճարվել է ամբողջությամբ կամ ավել է վճարվել **296.0 հազ. դրամ:**

Բացի այդ, ՊՈԱԿ-ը դեղակայուն տուբերկուլյոզով հիվանդների ամբուլատոր բուժումն իրականացնող՝ 80 հոգու համար պետք է կազմակերպեր 10 հոգուց բաղկացած 8-օրյա դասընթացներ, այնինչ կազմակերպել են 5-օրյա դասընթացներ 10 հոգուց ավելի խմբերով, սակայն պայմանագրային գումարի նվազեցումները կատարվել է պակաս անցկացված օրերին ոչ համամասնորեն՝ 7,592.0 հազ. դրամի փոխարեն կատարվել է 6,517.0 հազ. դրամի նվազեցում կամ ավել է վճարվել **1,075.0 հազ. դրամ:**

Խախտվել են նաև դասընթացների անցկացման պայմանագրով սահմանված ժամկետները: Պայմանագրով սահմանված ժամկետների ուշացման համար պատվիրատուի կողմից պետք է հաշվարկվեր և ՊՈԱԿ-ից գանձվեր **901.4 հազ. դրամի** տույժ, ինչը չի կատարվել:

IV. Ձորակոչային և նախագորակոչային տարիքի անձանց փորձաքննության և բժշկական օգնության ծառայություններ

Ձորակոչային և նախագորակոչային տարիքի անձանց փորձաքննության և բժշկական օգնության ծառայությունները իրենց մեջ ներառում են պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման առողջապահական պետական նպատակային ամենամյա ծրագրերին համապատասխան նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի անձանց ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հաստատություններում կատարվող բժշկական հետազոտությունները և հիվանդանոցային պայմաններում հիվանդությունների բուժումը :

Ընտրանքային կարգով կատարված ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ ծրագիրն իրականացվել է ՀՀ առողջապահության նախարարի կողմից հաստատված «Պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և ծառայությունների շրջանակներում գորակոչային և նախագորակոչային տարիքի անձանց բժշկական զննման, լաբորատոր ախտորոշիչ և հիվանդանոցային հետազոտության ու բուժման կազմակերպման մասին չափորոշիչ»-ի պահանջներին համապատասխան՝ ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հաստատություններում վերը նշված ծառայությունները իրականացվել են տեղամաս-տարածքային սկզբունքով, տարածաշրջանային պոլիկլինիկականների միջոցով, զինկոմիսարիատների հետ համատեղ: Հիվանդանոցային պայմաններում բուժման գործընթացի համար հատկացված միջոցների հաշվին իրականացվել է նախագորակոչային և գորակոչային տարիքի

անձանց հիվանդանոցային մասնագիտացված փորձաքննություն, սննդի ծախսերի փոխհատուցում, հիվանդանոցային փորձաքննության ընթացքում կատարված լաբորատոր-գործիքային ախտորոշիչ հետազոտություններ, հիվանդանոցային պայմաններում գորակոչիկների և նրանց ընտանիքի անդամների բուժման արժեքի փոխհատուցում:

Վ. Հիգիենիկ և հակահամաճարակային փորձագիտական ծառայություններ և Հիգիենիկ-հակահամաճարակային ծառայության գծով պետական պատվեր

Ծրագրով նախատեսվել է իրականացնել բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովմանն ուղղված աշխատանքներ, բնակչությանը մատուցել ժամանակակից պահանջներին և հաստատված չափանիշներին ու ծավալներին համապատասխան բարձորակ բժշկական հետազոտություններ: Նախատեսված աշխատանքներն իրականացվել են ՀՀ առողջապահության նախարարության Պետական հիգիենիկ հակահամաճարակային տեսչության թվով 18 տարածքային փորձագիտական կենտրոնների կողմից: Ընտրանքային կարգով կատարված ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ

- «Էրեբունու-Նուբարաշեն տարածքային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը 2009-2011 թթ. ընթացքում հաշվետվություններով ցույց է տվել շրջակա միջավայրի մակարածական թվով 802 հետազոտությունների իրականացում, սակայն փաստացի իրականացրել է 82 հետազոտություն կամ հաշվետվություններով փաստացի կատարվածից ավել է հաշվարկվել և վճարվել 720 հետազոտության արժեք, գումարով 1,440.0 հազ. դրամ:

- «Արմավիրի մարզի տարածքային փորձագիտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից ներկայացրած կատարողականներում, որպես վարակիչ հիվանդությունների օջախների ախտահանման աշխատանքների քանակական ցուցանիշ, ախտահանված օջախների քանակի փոխարեն, ցույց է տվել վարակված անձերի թվաքանակը, ինչի արդյունքում կատարողականներով ավել է հաշվարկվել և վճարվել 900.0 հազ. դրամ:

- Երևան քաղաքի Կենտրոնի ու Նորք-Մարաշի փորձագիտական կենտրոնի կողմից կատարողականներով ցույց տրված հատուկ վտանգավոր վարակների նկատմամբ հետազոտություններից (խուլերայի նկատմամբ հետազոտություն) թվով 535 հետազոտությունները, որոնց իրականացման համար վճարվել է 2,675.0 հազ. դրամ, չեն հիմնավորվում այդ հետազոտություններն իրականացնելու համար անհրաժեշտ,

«Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից պատրաստված և տրամադրված, համապատասխան միջավայրերի ծավալներով:

VI. Դժվարամատչելի ախտորոշիչ հետազոտություններ

Պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին դժվարամատչելի ախտորոշիչ հետազոտությունների անցկացման գծով պետական պատվերի իրականացման նպատակով ՀՀ առողջապահության նախարարությունը պայմանագրեր է կնքել թվով 25 բժշկական կազմակերպությունների հետ: Պայմանագրերում ընդգրկվել են պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման շրջանակներում հատուկ և դժվարամատչելի ախտորոշիչ հետազոտությունների չափորոշիչի ցանկում ներառված հետազոտությունները:

Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ երեք դեպքով ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից խախտվել են ՀՀ կառավարության 04.03.2004թ.-ի թիվ 318 որոշմամբ հաստատված «Ամենամյա առողջապահական պետական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում՝ պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպման ու ֆինանսավորման» կարգի 10-րդ կետի 4-րդ ենթակետի պահանջները, այն է ընդհանուր պայմանագրային գումարի 5 տոկոսը գերազանցող պայմանագրային գումարների վերաբաշխումները ՀՀ առողջապահության նախարարի կողմից կատարվել են առանց ՀՀ վարչապետի համաձայնության:

VII. Հաշմանդամ երեխաների օրթեզների և կորսետների պատրաստման ծառայություններ

Պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին հաշմանդամ երեխաների օրթեզների և կորսետների պատրաստման ծառայություններ գծով պետական պատվերի իրականացման ապահովման նպատակով ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից պայմանագրեր են կնքվել թվով երեք ընկերությունների՝ «Օրթեզ» ՍՊԸ-ի, «Վնասվածքաբանության և օրթոպեդիայի գիտական կենտրոն» ՓԲԸ-ի և «Արիե Կուպերսթոքի անվան վերականգնողական կենտրոն» ՓԲԸ-ի հետ:

«Օրթեզ» ՍՊԸ-ում կատարված ընտրանքային ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ օրթեզները և կորսետները ընկերությունը տրամադրել է «Պետության կողմից երաշխավորված երեխաների անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպման» չափորոշիչով նախատեսված պայմանների խախտմամբ՝ առանց բժշկական հիմքերի:

VIII. Առողջապահության համակարգի գործունեության զանգվածային տեղեկատվության ծրագիր

Ծրագրի նպատակն է բնակչությանն օգտակար բժշկական գիտելիքների մակարդակը բարձրացնող քարոզչական, հանրամատչելի հոդվածների հրատարակումը, հեռուստաընկերություններով հաղորդումների հեռարձակումը, որոնք ուղղված կլինեն ՀՀ առողջապահության նախարարության որդեգրած քաղաքականության լուսաբանմանը, ինչպես նաև տեղեկատվական, վիճակագրական և համակարգչային աշխատանքների կազմակերպումը:

Ծրագրի իրականացման համար 2009թ.-ին պայմանագրեր են կնքվել թվով 8 ընկերությունների, 2010թ.-ին և 2011թ.-ին թվով 5 ընկերությունների հետ:

Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել են «ԱԿԱԴԱ ՊՐՈ ՄԵԴԻԱ» ՍՊԸ-ի հետ կնքված առողջապահական բնագավառի գործունեության զանգվածային լրատվական միջոցներով լուսաբանման ծառայությունների մատուցման և «Առողջապահություն» հանդեսի խմբագրություն» ՓԲԸ-ի հետ կնքված գիտա-մեթոդական հոդվածների հրատարակման պայմանագրերի շրջանակներում մատուցված ծառայությունների գործընթացները, ինչից պարզվել է, որ

- 04.10.2009թ.-ին կնքված «Առողջապահական հեռուստահաղորդումների պատրաստման և հեռարձակման ծառայությունների մատուցման» թիվ S-05 գնման պայմանագրով «ԱԿԱԴԱ ՊՐՈ ՄԵԴԻԱ» ՍՊԸ-ին պատվիրվել և վճարվել է 23910քմ ընդհանուր մակերեսով 2,391.0 հազ. դրամի առողջապահական նյութերի պատրաստման և մամուլում տպագրման աշխատանքներ, այնինչ փաստացի իրականացվել է ընդամենը 5500 քառ. սմ ընդհանուր մակերեսով առողջապահական նյութերի տպագրման աշխատանքներ, կամ պայմանագրով պատվիրված և վճարվածից 18410քառ. սմ-ով պակաս, գումարով՝ 1,841.0 հազ. դրամ:

- 21.05.2010թ.-ին կնքված թիվ ԾՁԲ-10/23 պայմանագրով «ԱԿԱԴԱ ՊՐՈ ՄԵԴԻԱ» ՍՊԸ-ին պատվիրվել և վճարվել է առողջապահական երկու հոդվածների տպագրման աշխատանքներ, այնինչ փաստացի տպագրվել է մեկ հոդված, կամ փաստացի կատարվածից ավել է վճարվել մեկ հոդվածի տպագրման աշխատանք գումարով՝ 240.0 հազ. դրամ:

- «ԱԿԱԴԱ ՊՐՈ ՄԵԴԻԱ» ՍՊԸ-ի կողմից տպագրման նյութերի ընտրությունը իրականացվել է կամայականորեն, բացակայում են ՀՀ առողջապահության նախարարի կողմից հաստատված տպագիր նյութի թեմաների ցանկը, տպագրված հոդվածները չեն համապատասխանում պայմանագրով սահմանված տեխնիկական

բնութագրերին, իսկ որոշ դեպքերում պարբերականի խմբագրությունը չի ապահովել պայմանագրով նախատեսված նվազագույն տպաքանակը:

- «Առողջապահություն» հանդեսի խմբագրություն» ՓԲԸ-ն, որպես 2009թ.-ին տպագրած գիտամեթոդական և հանրամատչելի հոդվածներ, ներկայացրել է դեռևս 2008թ.-ին տպագրված հոդվածներ, ինչի արդյունքում ավել է վճարվել 463.0 հազ. դրամ:

IX. «Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հակազդման Ազգային ծրագրին աջակցություն»

ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլյոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի (այսուհետև Գլոբալ հիմնադրամ) կողմից ֆինանսավորվել և ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից 2010-2011թթ. իրականացվել է «Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հակազդման Ազգային ծրագրին աջակցություն» դրամաշնորհային ծրագիրը (այսուհետև՝ Ծրագիր):

Ծրագրի նպատակն է նվազեցնել ՄԻԱՎ-ի փոխանցումը և պահպանել ցածր տարածվածություն բնակչության առավել վտանգի ենթարկվող խմբերի և 15-24 տարեկան երիտասարդների շրջանում, բարելավել խնամքը, աջակցությունն ու բուժումը, ներառյալ մորից երեխային ՄԻԱՎ-ի փոխանցման կանխարգելումը ՄԻԱՎ-ով ապրող մարդկանց համար, ընդլայնել ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ին բազմաոլորտային հակազդման ռազմավարության շարունակական զարգացման համար բարենպաստ միջավայրը և այլն:

Ծրագրերի իրականացման նպատակով կնքված պայմանագրերի շրջանակում մատուցված ծառայությունների ընտրանքային ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ

«ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետև՝ Կատարող) հետ, 19.07.2010թ.-ին կնքված թիվ ARM-202-G05-H-00/06 պայմանագրի շրջանակներում պետական կառույցների ներկայացուցիչների սեմինար-վարժանքների անցկացման համար կատարողականով վճարվել է **869.0 հազ. դրամ**, այնինչ փաստացի տվյալ սեմինար-վարժանքները չեն իրականացվել, ինչի մասին վկայում է նաև ՊՈԱԿ-ի կողմից Առողջապահության նախարարություն ներկայացված եռամսյակային հաշվետվությունը:

«Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի (այսուհետև՝ Կատարող) հետ 2010թ.-ի մայիսի 25-ին կնքված ծառայությունների վճարովի մատուցման թիվ ARM-202-H05-H-00/03 պայմանագրով պատվիրվել է իրականացնել մեթադոնային բուժման տրամադրում, սեմինար-վարժանքների կազմակերպում: Ծառայությունների մատուցման սկիզբը սահմանվել է 01.05.2010թ.-ը, իսկ տևողությունը 11 ամիս: Պայմանագրային գնից 13,183.8 հազ. դրամը կազմել է թվով 7 աշխատակիցների 11 ամսվա ընթացքում

մատուցվելիք ծառայությունների համար նախատեսված աշխատավարձը: Ընկերության կողմից պայմանագրով պատվիրված ծառայությունների մատուցումը սկսվել է պայմանագրով նախատեսված ժամկետից ավելի ուշ՝ 01.07.2010թ.-ից և ավարտվել պայմանագրով նախատեսված ժամկետում, հետևաբար 01.05.2010թ.-01.07.2010թ. ժամանակահատվածի համար պայմանագրով նախատեսված 2,397.1 հազ. դրամ աշխատավարձը որպես տնտեսված գումար պետք է հետ վերադարձվեր բյուջե, սակայն նշված գումարից, առանց որևէ հիմնավորման, 2010թ.-ի դեկտեմբերին կատարվել է պայմանագրով նախատեսվածից **1,813.6 հազ. դրամով** ավելի աշխատավարձերի և պարգևատրումների վճարում:

Նմանատիպ խախտում է թույլ տրվել նաև «Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի հետ 2011թ.-ի ապրիլի 29-ին կնքված ծառայությունների վճարովի մատուցման թիվ ARM-202-H05-H-00/21 պայմանագրով պատվիրված ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ տնտեսված գումարները բյուջե վերադարձնելու փոխարեն կատարվել է պայմանագրով նախատեսվածից **1,716.4 հազ. դրամով** ավելի աշխատավարձերի և պարգևատրումների վճարում:

X. Պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում

ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում ստուգվող ժամանակաշրջանում գործել է 100 տոկոս պետական բաժնետոմսերով 20 բաժնետիրական ընկերություններ և 36 պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ:

ՀՀ առողջապահության նախարարության տրամադրության տակ գտնվող գույքը /բժշկական սարքավորումներ/ և համակարգի Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացված գույքը մի շարք դեպքերում օտարվել և վարձակալության է հանձնվել ՀՀ կառավարության 13.06.2006թ. թիվ 882-Ն և 22.02.2001թ. թիվ 125 որոշումներով սահմանված կարգի խախտմամբ:

Սարքավորումների մատով

- 2006-2007թթ. ՀՀ պետական բյուջեից «Կենտրոնացված կարգով նորագույն բժշկական սարքավորումների և գործիքների ձեռքբերման գծով պետական պատվեր» ծրագրով ձեռք բերված սարքավորումները ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից վարձակալության են տրվել ՀՀ կառավարության թիվ 125 որոշմամբ սահմանված

նվազագույն վարձավճարից պակաս գումարով: Արդյունքում պետական բյուջե պակաս վարձավճար է գանձվել 698.5 հազ. դրամ («Նաիրի» բժշկական կենտրոն ՓԲԸ-ից 604.9 հազ. դրամ և «Պերինատալոգիայի, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի ԳԿ» ՓԲԸ-ից 93.6 հազ. դրամ):

- Ստուգման ավարտի օրվա՝ 16.12.2011թ.-ի դրությամբ սարքավորումների վարձավճարների գծով առաջացած պարտքը կազմել է 541.5 հազ. դրամ, որից «Մալաթիա» ԲԿ ՓԲԸ-ինը 418.7 հազ. դրամ և «Էրեբունի» ԲԿ ՓԲԸ-ինը 122.8 հազ.դրամ:

Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների գույքի մասով

- «Կապանի պետական բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը անհատույց օգտագործման իրավունքով իրեն ամրացված շենքի տարածքը վարձակալության է հանձնել ՀՀ Կառավարության 22.02.2001թվականի թիվ 125 որոշմամբ հաստատված նվազագույն վարձավճարից ավելի ցածր գումարով, ինչի արդյունքում ստուգվող ժամանակաշրջանում պակաս վարձավճար է գանձվել 356.8 հազ. դրամ, որից Հարությունյան Վիգենի հետ 01.09.2008 թ.-ին կնքված պայմանագրից 303.2 հազ. դրամ և «Ջանգեգուր Թրեյնինգ» ՍՊԸ-ի հետ 01.09.2009 թ.-ին կնքված պայմանագրից 53.6 հազ. դրամ:

- ՀՀ Առողջապահության նախարարության համակարգի «Հոգեբուժական կենտրոն» ՓԲ ընկերությունը 19.07.2007 թ.-ին Էվելինա Խաչատրյանի հետ 40 տարի ժամկետով գույքի վարձակալության պայմանագիր է կնքել, որով վարձակալության է հանձնել Կոտայքի մարզի Քասախ գյուղում գտնվող 2668.5 ք/մ տարածքով՝ 134,050.1հազ. դրամ կադաստրային արժեքով շենքը և վարձավճար սահմանել տարեկան 140.4 հազ. դրամ, այնինչ վարձավճարի չափը պետք է սահմանվեր շենքի կադաստրայի արժեքի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով: Նշվածի արդյունքում պետական բյուջե պակաս է վճարել 892.1 հազ. դրամ շահութաբաժին:

- «Հատուկ վտանգավոր վարակների կանխարգելման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը, անտեսելով ՀՀ կառավարության որոշման պահանջները, երկու տրանսպորտային միջոցներ՝ԳԱԶ-5312 բենզատար ավտոմեքենան՝ գնահատված 288.0 հազ. դրամ և ՈՒԱԶ 469Բ մակնիշի ավտոմեքենան՝ գնահատված 50.0 հազ. դրամ, օտարել է առանց աճուրդ կամ մրցույթ կազմակերպելու, ուղղակի վաճառքի ձևով նախորոք հայտնի անձանց, առանց սակարկության, ինչը չէր կարող ապահովել մրցակցություն և ձևավորեր իրական արժեք :

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Վերականգնման ենթակա գումարներ

- Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագրի ուժեղացում» և «Դեղորայքակայուն տուբերկուլյոզի կառավարման ընդլայնումը Հայաստանի Հանրապետությունում» ծրագրերի շրջանակներում Նախարարությունը «Առողջ և ներդաշնակ ընտանիք» ՀԿ-ից ընդունել է պայմանագրով նախատեսածից 24,965.0 հազ. դրամով պակաս կատարողական, սակայն պայմանագրային ողջ գումարը փոխանցել է ՀԿ-ին, հետևաբար կատարողականից ավել փոխանցված **24,965.0 հազ. դրամը** ենթակա է հետ գանձման:

- Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագրի ուժեղացում» և «Դեղորայքակայուն տուբերկուլյոզի կառավարման ընդլայնումը Հայաստանի Հանրապետությունում» ծրագրերի շրջանակներում «Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ազգային գրասենյակ» ՊՈԱԿ-ի կողմից վերապատրաստման դասընթացները սահմանվածից պակաս ծավալով իրականացնելու արդյունքում ավել է վճարվել 1,371.0 հազ. դրամ:

- «Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հակազդման Ազգային ծրագրին աջակցություն» ծրագրի շրջանակում «ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կատարողականներով սեմինար-վարժանքները իրականացման համար փաստացի կատարվածից ավել է վճարվել 869.0 հազ. դրամ :

- Հիգենիկ և հակահամաճարակային փորձագիտական ծառայություններ ծրագրի շրջանակում Պետական հիգենիկ հակահամաճարակային տեսչության տարածքային փորձագիտական կենտրոնների կողմից ներկայացրած կատարողականներում հետազոտությունների քանակը փաստացի կատարվածից ավել ցույց տալու արդյունքում ավել է վճարվել 2,340.0 հազ. դրամ:

- Առողջապահության համակարգի գործունեության զանգվածային տեղեկատվության ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԱԴԱ ՊՐՈ ՄԵԴԻԱ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված կատարողականներում տպագրված հոդվածների մակերեսները և քանակը փաստացի կատարվածից ավել ցույց տալու արդյունքում ավել է վճարվել 2,081.0 հազ. դրամ:

- Առողջապահության համակարգի գործունեության զանգվածային տեղեկատվության ծրագրի շրջանակներում «Առողջապահություն» հանդեսի խմբագրություն» ՓԲԸ-ի կատարողականներում փաստացի տպագրված հոդվածներից ավելի հոդվածներ ցույց տալու արդյունքում ավել է վճարվել 463.0 հազ. դրամ:

- Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի Ազգային ծրագրի ուժեղացում» և «Դեղորայքակալուն տուբերկուլյոզի կառավարման ընդլայնումը Հայաստանի Հանրապետությունում» ծրագրերի շրջանակներում «Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ազգային գրասենյակ» ՊՈԱԿ-ի կողմից պայմանագրով սահմանված ժամկետի ուշացման համար պետք է հաշվարկվի և գանձվի 901.4 հազ. դրամ տույժ:

Հիմնավորված ծախս

- «Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ի հակազդման Ազգային ծրագրին աջակցություն» ծրագրի շրջանակում «Հոգեբուժական բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ին պայմանագրի նախահաշվով նախատեսվածից ավել է վճարվել 3,530.0 հազ. դրամի աշխատավարձ և պարգևատրում:

- Հիգենիկ և հակահամաճարակային փորձագիտական ծառայություններ ծրագրի շրջանակում կատարողականներով ցույց տրված հատուկ վտանգավոր վարակների նկատմամբ հետազոտություններից 2,675.0 հազ. դրամի հետազոտությունները չեն հիմնավորվում այդ հետազոտություններն իրականացնելու համար անհրաժեշտ, «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից պատրաստված և տրամադրված, համապատասխան միջավայրերի ծավալներով:

Պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման մասով

- 2006-2007թթ. ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով ձեռք բերված սարքավորումները ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից վարձակալության է տրվել ՀՀ կառավարության թիվ 125 որոշմամբ սահմանված նվազագույն վարձավճարից պակաս գումարով: Արդյունքում պետական բյուջե պակաս է գանձվել 698.5 հազ. դրամ վարձավճար (604.9 հազ. դրամ «Նաիրի» բժշկական կենտրոն ՓԲԸ-ից և 93.6 հազ. դրամ «Պերինատալոգիայի, մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի ԳԿ» ՓԲԸ-ից):

- Սարքավորումների վարձավճարների գծով առաջացած պարտքը ստուգման ավարտի օրվա դրությամբ կազմել է 541.5 հազ. դրամ, որից «Մալաթիա» ԲԿ ՓԲԸ-ինը 418.7 հազ. դրամ և «Էրեբունի» ԲԿ ՓԲԸ-ինը 122.8 հազ. դրամ: ՀՀ առողջապահության նախարարությունը պայմանագրերի լուծման հիմքերի առկայության պարագայում, պայմանագրերը չի լուծարել, քայլեր չի ձեռնարկել վարձավճարները գանձելու ուղղությամբ:

- «Կապանի պետական բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը գույքը վարձակալության է տրվել ՀՀ կառավարության թիվ 125 որոշմամբ սահմանված նվազագույն վարձավճարից պակաս գումարով: Արդյունքում պակաս վարձավճար է գանձվել 356.8 հազ. դրամի չափով:

- «Հոգեբուժական կենտրոն» ՓԲԸ-ն վարձակալության հանձնած գույքի վարձավճարի չափը սահմանված չափից պակաս սահմանելու արդյունքում պետական բյուջե պակաս է վճարել 892.1 հազ դրամ շահութաբաժին:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ առողջապահության նախարարության աշխատակազմին՝

- ձեռնարկել միջոցառումներ հավելագրված գումարները վերականգնելու և արձանագրված թերությունները վերացնելու ուղղությամբ:

ՀՀ պետական բյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված «պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» (900005281515) հաշվեհամարին, կամ գանձապետարանի համակարգում բացված այլ եկամտային հաշվին՝ նշելով «96» կոդը:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել հայտնաբերված խախտումները վերացնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: